

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/123
KARAR NO : 1984/457

OZET : Sıkıyönetim ilânından sonra iş-
lenen ve sıkıyönetim ilân ve faaliyet-
lerine ilişkin bulunmayan suça ait da-
vanın Adli Yargı yerinde görülmesi ge-
rektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ahmet Çakar

O L A Y : Sanığın; Düzce İlçe Merkezinde işlettiği kahvehanede 12-9-

1980 günü video cihazı ile konulu film gösterdiği ve sıkıyönetim komutanlığının emir-
lerine aykırı harekette bulunduğu iddia olunarak TCK.nun 526.maddesi gereğince cezalan-
dırılması istemiyle Düzce C.Savcılığı'nca hakkında kamu davası açılmıştır.

Düzce Sulh Ceza Mahkemesi: 29-2-1984 gününde,1984/7-99 sayı ile; sanığa
yükletilen suçun,1402 sayılı yasa'nın 16.maddesine temas ettiği bu yasa maddesine göre,
suçun yargılamasının sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği gerekçesi ile gö-
revsizlik kararı vermiştir.

Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 24-5-1984 gü-
nünde,1984/56-123 sayı ile; video ile film gösterme konusunda Donanma ve Sıkıyönetim Ko-
mutanlığının bir yasaklama emri olmayıp,İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün
bu hususta bir genelgesi olduğu ve bu suça ait davanın da Adli Yargı yerinin görevine
girdiği konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nin emsal kararı olduğu gerekçesi ile görevsizlik
kararı vermiş ve dava dosyası Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'
nın 14-6-1984 günlü,1984/354 sayılı yazıları ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247
sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmaz-
lık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,A.Mazhar Akman,
A.Cemal Göğüş,Necati Karakış,Ergun Argon ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı,5-11-
1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile
dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı
Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Ad-
li Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereğ
görüşülüp düşünüldü.

Suç; 12-9-1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Bolu ili Düzce ilçesinde
5-12-1983 gününde,yani sıkıyönetim ilânından sonra işlenmiştir.

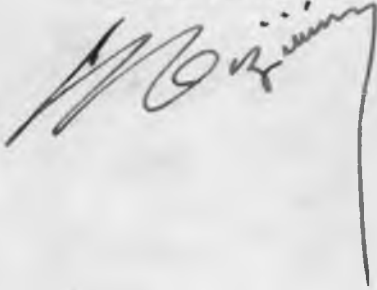
Her ne kadar sanığa isnat olunan ve sıkıyönetim ilânından sonra işlenen suç-
tan dolayı 1402 sayılı yasa'nın 16.maddesi gereğince cezalandırılması gerekçesiyle Adli
Yargı yerince görevsizlik kararı verilmiş ise de; mahkemeler,uygulanması istenen yasa mad-
deleri ile değil eylemle bağlıdırlar.Sözü edilen eylemin,"video-teyp" bulundurma ve bu gi-
bi araçların genel yerlerde kullanılması ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı Emniyet
Genel Müdürlüğü'nce yayınlanan emre aykırı davranışla,sanığa ait kahvehanede video ci-

hazı ile filmin gösterildiği şekilde cereyan etmesine ve bu durumun kanun ve mevzuata göre görevli ve yetkili mahalli güvenlik kuvvetlerince tesbit edilmiş olduğu dava dosyası münderecatından anlaşılmasına ve bu durum muvacehesinde dava konusu eylemin sübutu halinde,1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 16.maddesinde yazılı suçun unsurları oluşmadığı ve esasen TCK.nun 526.maddesi ile yasaklanmış olması nedeniyle suç sayılan bir eylemin sırf sıkıyönetim altına alınan yerlerde işlenmiş bulunması hesabıyla sıkıyönetim faaliyetlerine ilişkin olduğu düşünülemediğine göre,tetkik konusu suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.Esasen benzer işlerde Mahkememiz Ceza Bölümü'nce verilen 23-1-1984 günlü,1983/272,1984/49 ve 1983/273,1984/50 sayılı kararlarla Adli Yargı yerinin görevli olduğu belirlenmiştir.

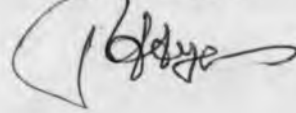
Bu nedenle,Düzce Asliye Ceza Mahkemesi'nin 29-2-1984 günlü,1984/7-99 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle,Düzce Asliye Ceza Mahkemesi'nin 9-2-1984 günlü,1984/7-99 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,5-11-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

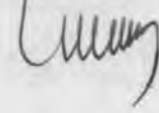
Başkan
Servet Tüzün

Üye
Y.İsmet Ayer

Üye
A.Mazhar Akman

Üye
A.Cemal Gögüs

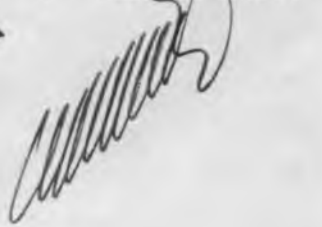
Üye
Necati Karakış

Üye
Ergun Argon

Üye
Muammer Aksüt

12/11

S.Y.

Bir karar
Yayımlı
12/11

